

LES SET VIDES D'UNS CÍNICS DESCREGUTS

Text: Jaume Planas i Perxachs

Fotografia: Narcís Torra

El projecte Kitsch a la Cova (KAC) l'hem pogut admirar en dos únics concerts aquest 2014 i ben aviat esperem tenir el disc en format físic. KAC neix de l'enamorament sobtat entre el grup banyolí Kitsch (Lluís Costabella, guitarres, veus i programacions i Joan Pairó, baix i segones veus) i el cantant barceloní Mon a la Cova (ex Casual, grup de rock gòtic).

Kitsch i Casual van compartir escenari ja fa una dècada i en Mon va participar en el directe que commemorava els vint anys del grup del Pla de l'Estany: Kitsch Electrokaústic (2005), nom de l'espectacle i del disc. En aquell treball, que va ser ignorat per la premsa, Kitsch afegia un nou gir en la seva carrera, recuperant peces més pausades i poc tocades en directe del seu repertori. Era un projecte proper a la cançó d'autor on abandonaven la distorsió, aquell soroll i aquella fúria que rebrotaria en el que ha estat el darrer llarga durada de Kitsch, el Kitsch Deu (2008), que inicialment s'havia de titular Kitsch A(déu) i que havia de ser la seva última paraula. Però Kitsch no es va extingir i en n Joan i en Lluís han continuat oferint puntualment mostres del seu geni en el format reduït del CD single, demostrant l'amor per aquestes grans obres minúscules d'art amb què es van criar entre 1977 i mitjans dels vuitanta, amb l'apogeu de la música independent. Mentre provaven una nova col·laboració puntual amb en Mon, després del seu darrer single "Sense Nom" (2013) va sorgir l'embruix. El duet fantàstic s'associa a la veuarra teutona d'en Mon, propera als grans barítons del rock com ara l'Ian Curtis de Joy Division, en Nick Cave o l'Scott Walker batejant l'invent amb la fusió dels noms respectius (Kitsch + Mon a la Cova) i utilitzen com a logo la imatge d'un ratpenat, l'habitant nocturn dels caus lúgubres.

Kitsch (Banyoles, 1985) és la tercera joia - al costat de l'Albert Pla i en Puntí - d'aquells anys noranta on triomfaven els grups que van omplir el Palau Sant Jordi en aquell llunyà any 1991 (...). Kitsch neix de les cendres dels Dandies, un combo punk que cantava en castellà i que podien mirar de tu a tu a qualsevol banda de la movida madrilenya. Podríem traçar una distòpia sobre els Dandies, encapçalant-ho amb el condicional "I si..." i si el servei militar no els hagués segat les il·lusions juvenils quan hi estava interessat un segell madrileny que va acabar fitxant els Gabinete Caligari? D'aquella primera aventura seriosa, en Lluís Costabella en surt escaldat i decideix reclutar/ aixoplugar-se amb en Joan Pairó que tocava el baix en un grup púber d'institut, els Stornuts. Ells dos són el nucli dur de Kitsch durant aquests trenta anys que han passat ja, tot i que han alternat els format del grup de tres a quatre membres.

La premsa provinciana l'ha errada sovint quan els ha encolomat l'etiqueta de sinistres catalans. Volem aparentar normalitat i per això hem de tenir de tot? Kitsch abans que res són una banda de rock d'idiosincràsia punk que encaixa a la perfecció en aquell calaix de sastre que va ser l'afterpunk. En els seus inicis en Lluís i en Joan experimenten abastament i enregistren les seves demos de manera autosuficient, sense posar-se límits. El seu eclecticisme musical és producte de la seva pròpia melomania. Els resultats que apareixen en els discs que han editat però, els acosten i acoten en el món del rock tot hi haver trepitjat altres paràmetres estilístics.

Allò que vertebrava l'obra de Kitsch són les lletres, sempre fosques, retratant els claroscurs de les nostres ànimes, interpel·lant les fílies i les fòbies, narrant els èxodes dels desarrelats sense pecar mai de frívols. Aquest tarannà ja era present en els Dandies. No és ni una 'pose' ni una banal imitació dels grups britànics que han fet bandera i marca del derrotisme. És la pròpia naturalesa d'en Joan i en Lluís. La seva visió del món. A voltes també en raja un humor negre destraler (no podia ser de cap més color). Són una necessitat vital, un neguit, el que els obliga a expressar-se mitjançant uns poemes que ells converteixen en cançons. Malauradament vivim en un país petit, on es promulga allò de "*el meu mal no vol soroll*" i "*qui no vulgui pols que no vagi a l'era*"... No ens agrada fer bugada de les nostres neures per això predomina a Catalunya un tipus de música tova, on hi manca la testosterona i s'hi entonen unes lletres o bé cursis o bé agres, quan el costumisme retrata aquell ciutadà anònim aclaparat pel tedi de la monotonia que regna a les nostres vides.

Kitsch viuen l'època daurada del rock català publicant els treballs KI, Kitsch II i Kitsch III en directe a principis dels noranta. Allà hi sonen uns Kitsch que ja ofereixen unes guitarres i un so distintiu i uns textos que exposen conflictes existencials. Quan treuen el Kitsch IV (1995), el boom ja ha expirat. La premsa especialitzada que els havia aplaudit, els abandona. Ja no cal seguir analitzant ni ressenyant aquella rara avis que va conviure amb tota aquella colla de grups mediocres. La seva poca mà esquerra amb els mitjans poc hi ajuda. S'aïllen i escupen verí amb aquest magnífic disc proper al metal, amb un to catàrtic, desafiador i suïcida que descol·loca a molts oients. El Kitsch V (1996), en canvi, és un pas covard. Repesquen un munt de temes de les primeres maquetes i els tornen a enregistrar. Pequenen de conservadors. Els temes són bons però potser els calia un productor, una mirada externa per fer-lo homogeni. Després d'aquest retrocés segueixen retroalimentant-se del seu passat i tiben la corda fins a arribar a les beceroles de Kitsch. La vocació arqueològica del grup desperta de la letargia el format dels seus primitius i inèdits Des-concerts i d'aquí en deriva el seu sisè treball: el Primer Curset d'Iniciació al Fracàs (1998), on hi trobem intercalats temes cantats i instrumentals que descriuen paisatges mentals. Després del Curset el grup es col·lapsa. Hiverna.

Al llarg de la seva carrera, hi ha una sèrie d'adjectius que els Kitsch s'han guanyat a pols: incòmodes, coherents, maleïts, grup de culte... Sovint, els que en som devots, acabem cantant la cançó de l'enfadós: "si això fos un país normal, Kitsch seria una institució reconeguda". Realment, per un grup musical català de l'època, néixer i créixer lluny de Barcelona era un handicap. L'autodi que imperava a la premsa de

Barcelona pel sol fet de cantar en català als noranta, va fer molt de mal. Amb cada reinvençió del grup (cal afegir que després del Primer Curset, Kitsch van tornar renovats i ens van regalar els fantàstics Kitsch VII i Kitsch 8, plens de cançons a mig temps) el desig de molts seguidors és que per fi siguin reconeguts, que tothom els descobreixi... Però potser el millor desig, fins ara acomplert, és saber que continuen treballant, que ens arribaran noves mostres del seu talent, perquè aquests artistes permanentment insatisfets, segueixen incansables al peu del canó.

Ara tornen acompanyats de l' animal escènic que és en Mon. Un petit vampir de veu abissal. Ara per fi, la premsa musical, si és que hi mostra l'interès, els podrà posar justificadament l'etiqueta de sinistres perquè KAC reescriu, ara sí, els seus temes en la clau musical més fosca. (...) La saba nova ve signada a sis mans amb perles com "Joia", "Astènia d'Abri" -en la retina auditiva dels millors Depeche Mode- "Traspàs" i "Rosa Rosari"... Desviats del Principat, uniu-vos a nosaltres!